

De klimaatrapporten

Review van de processen en procedures van het IPCC

SAMENVATTING

Committee to Review the Intergovernmental Panel on Climate Change

InterAcademy Council

InterAcademy Council

De IAC mobiliseert topwetenschappers uit de hele wereld om beleidsmakers te adviseren over onderwerpen van mondiaal belang.

Wetenschappelijk advies. De InterAcademy Council (IAC) is een multinationale organisatie van academies van wetenschappen, opgericht om rapporten te schrijven over wetenschappelijke, technologische en gezondheidsgebonden kwesties die samenhangen met de grote wereldproblemen van deze tijd, en om nationale regeringen en internationale organisaties op die manier van kennis en advies te voorzien. Gedegen wetenschappelijke, technologische en medische kennis is immers een voorwaarde voor het aanpakken van de huidige wereldproblemen.

Kennisverspreiding. De IAC presenteerde haar eerste rapport, *Inventing a Better Future: A Strategy for Building Worldwide Capacities in Science and Technology*, in februari 2004 aan de Verenigde Naties. Daarna volgden de rapporten: *Realizing the Promise and Potential of African Agriculture: Science and Technology Strategies for Improving Agricultural Productivity and Food Security in Africa* (juni 2004), *Women for Science* (juni 2006), en *Lighting the Way: Toward a Sustainable Energy Future* (oktober 2007).

Wereldwijde ervaring. De IAC bundelt de expertise en ervaring van nationale academies uit de hele wereld. Het bestuur van de IAC telt momenteel achttien leden: de voorzitters van vijftien academies van wetenschappen en vergelijkbare organisaties (uit Argentinië, Australië, Brazilië, China, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, India, Indonesië, Japan, Turkije, de Verenigde Staten en Zuid-Afrika, plus de African Academy of Sciences en de Academy of Sciences for the Developing World (TAS)), en vertegenwoordigers van het IAP (het internationale netwerk van academies van wetenschappen), de International Council of Academies of Engineering and Technological Sciences (CAETS) en het InterAcademy Medical Panel (IAMP) van medische academies. De voorzitters van de International Council for Science (ICSU) en de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) hebben als officiële waarnemers zitting in het bestuur van de IAC.

Onafhankelijk oordeel. Als over een bepaalde kwestie het advies van de IAC wordt gevraagd, wordt een internationaal panel van deskundigen gevormd. De panelleden, die op vrijwillige basis meewerken, beoordelen de meest recente kennis over het onderwerp en stellen een conceptrapport op met hun bevindingen, conclusies en aanbevelingen. Het conceptrapport van de IAC wordt vervolgens onderworpen aan een intensieve peer review door andere internationale experts. Pas wanneer het IAC-bestuur ervan overtuigd is dat het commentaar van de peer reviewers zorgvuldig is bestudeerd en verwerkt, wordt een definitief rapport aan de opdrachtgever gepresenteerd en openbaar gemaakt. Er wordt alles aan gedaan om te voorkomen dat de IAC-rapporten nationaal of regionaal gekleurd zijn.

Diverse financieringsbronnen. De financiering van IAC-projecten is afkomstig uit allerlei bronnen, zoals nationale overheden, particuliere stichtingen en internationale organisaties. De administratieve overheadkosten worden betaald uit speciale subsidies van de KNAW. De deelnemende academies leveren, naast intellectuele middelen, ook financiële bijdragen voor het ontwikkelen van nieuwe projecten en speciale activiteiten.

Bestuur InterAcademy Council

Robbert DIJKGRAAF, *Co-voorzitter*, Voorzitter Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW)

LU Yongxiang, *Co-voorzitter*, Voorzitter Chinese Academy of Sciences

Howard ALPER, *Ex officio lid*, Co-voorzitter InterAcademy Panel – The Global Network of Science Academies

Jo Ivey BOUFFORD, *Ex officio lid*, Co-voorzitter InterAcademy Medical Panel

Eduardo CHARREAU, *Lid*, Voorzitter Argentijnse Nationale Academie van Exacte en Natuurwetenschappen

Ralph CICERONE, *Lid*, Voorzitter U.S. National Academy of Sciences

Robin CREWE, *Lid*, Voorzitter Academy of Science of South Africa

Jörg HACKER, *Lid*, Voorzitter Deutsche Akademie der Wissenschaften Leopoldina

Mohamed H.A. HASSAN, *Lid*, Voorzitter African Academy of Sciences

Ichiro KANAZAWA, *Lid*, Voorzitter Science Council of Japan

Yücel KANPOLAT, *Lid*, Voorzitter Turkse Academie van Wetenschappen

Eduardo Moacyr KRIEGER, *Lid*, Oud-voorzitter Braziliaanse Academie van Wetenschappen

Kurt LAMBECK, *Lid*, Oud-voorzitter Australian Academy of Science

Sangkot MARZUKI, *Lid*, Voorzitter Indonesische Academie van Wetenschappen

Jacob PALIS, *Lid*, Voorzitter Academy of Sciences for the Developing World (TWAS)

Martin REES, *Lid*, Voorzitter The Royal Society, Groot-Brittannië

Jean SALENÇON, *Lid*, Voorzitter Académie des Sciences, Frankrijk

Achiel VAN CAUWENBERGHE, *Ex officio lid*, Oud-voorzitter International Council of Academies of Engineering and Technological Sciences (CAETS)

M. VIJAYAN, *Lid*, Voorzitter Indian National Science Academy

Goverdhan MEHTA, *Waarnemer*, Oud-voorzitter International Council for Science (ICSU)

Ed NOORT, *Waarnemer*, Secretaris Buitenland KNAW

Medewerkers IAC

John P. CAMPBELL, Executive Director

Paulo de GÓES, Associate Director

Anne MULLER, Program Coordinator

Committee to Review the Intergovernmental Panel on Climate Change

Harold T. SHAPIRO, *Voorzitter*, Princeton University, VS

Roseanne DIAB, *Vicevoorzitter*, Academy of Science of South Africa, Zuid-Afrika

Carlos Henrique de BRITO CRUZ, Onderzoeksstichting van de Staat São Paulo en
Universiteit van Campinas, Brazilië

Maureen CROPPER, University of Maryland en Resources for the Future, VS

FANG Jingyun, Peking University, China

Louise O. FRESCO, Universiteit van Amsterdam, Nederland

Syukuro MANABE, Princeton University, VS

Goverdhan MEHTA, University of Hyderabad, India

Mario MOLINA, University of California, San Diego, VS, en Centrum voor Strategisch
Energie- en Milieuonderzoek, Mexico

Peter WILLIAMS, The Royal Society, Groot-Brittannië

Ernst-Ludwig WINNACKER, International Human Frontier Science Program
Organization, Frankrijk

ZAKRI Abdul Hamid, Ministry of Science, Technology and Innovation, Maleisië

Medewerkers IPCC-review

Anne LINN, *Study Director*, National Research Council, VS

Tracey ELLIOTT, The Royal Society, Groot-Brittannië

William KEARNEY, National Research Council, VS

Stuart LECKIE, The Royal Society, Groot-Brittannië

Tu NGUYEN, InterAcademy Council

Jason ORTEGO, National Research Council, VS

Greg SYMMES, National Research Council, VS

Samenvatting

Klimaatverandering is een langetermijnprobleem en alle landen zullen beleid moeten ontwikkelen voor de aanpak ervan. Het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) is opgericht door de Wereld Meteorologische Organisatie en het Milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP) om een basis te leveren voor deze beleidsvorming. Daartoe maakt het IPCC uitgebreide evaluaties ('assessments') van de huidige kennis van het fysische klimaatsysteem, de mondiale en regionale gevolgen daarvan en de mogelijkheden voor adaptatie en mitigatie. Met deze assessmentrapporten, die zich bewegen op het raakvlak tussen wetenschap en politiek, heeft het IPCC sinds zijn oprichting in 1988 gezorgd voor een dialoog tussen regeringen en wetenschappers. Vertegenwoordigers van de 194 betrokken regeringen bepalen de reikwijdte van het rapport, kiezen de wetenschappelijk leidinggevenden, benoemen de auteurs, beoordelen de resultaten en moeten hun goedkeuring verlenen aan de samenvattingen voor beleidsmakers. Meer dan duizend wetenschappers werken op vrijwillige basis mee aan het evalueren van de beschikbare wetenschappelijke, technologische en sociaal-economische informatie over klimaatverandering en aan het opstellen en reviewen van de assessmentrapporten. De grootste kracht van het IPCC wordt gevormd door de duizenden wetenschappers en overheidsfunctionarissen die op deze onconventionele wijze samenwerken.

De assessmentrapporten hebben het IPCC veel aanzien opgeleverd. In 2007 ontving het zelfs een (gedeelde) Nobelprijs voor de Vrede voor het aanleveren van informatie voor het klimaatbeleid en het bevorderen van de bewustwording in de hele wereld. Tegen de achtergrond van het steeds heftigere publieke debat over de wetenschappelijke aspecten, effecten en kosten van klimaatverandering wordt echter steeds kritischer gekeken naar de onpartijdigheid van het IPCC met betrekking tot het klimaatbeleid en naar de juistheid en evenwichtigheid van zijn rapporten. Dat was voor de Verenigde Naties en het IPCC aanleiding om de processen en procedures van het IPCC door een IAC-commissie te laten doorlichten.

De conclusie van deze commissie is dat het assessmentproces van het IPCC over het geheel genomen succesvol is geweest. Sinds de oprichting van het IPCC is er echter veel gebeurd in de wereld: belangrijke ontwikkelingen in de klimaatwetenschap, verhitte discussie over bepaalde klimaatgebonden onderwerpen, en toenemende aandacht van regeringen voor de effecten van klimaatverandering en mogelijke maatregelen daartegen. Er zijn steeds meer belangen een rol gaan spelen in het klimaatdebat, waardoor belanghebbenden dit debat ook kritischer zijn gaan volgen en er hogere eisen aan zijn gaan stellen. Het IPCC moet zich aan deze veranderende omstandigheden blijven aanpassen om zijn maatschappelijke opdracht ook in de toekomst goed te kunnen vervullen. Hieronder volgen de belangrijkste aanbevelingen die de commissie doet ter verbetering van het evaluatieproces van het IPCC.

BELANGRIJKSTE AANBEVELINGEN

De belangrijkste aanbevelingen van de commissie hebben betrekking op organisatie en management, het reviewproces, het weergeven van onzekerheid, communicatie, en transparantie in het assessmentproces. Andere aanbevelingen ten aanzien van specifieke aspecten van het evaluatieproces zijn te vinden in de hoofdstukken 2 t/m 4. Een volledige lijst met aanbevelingen is opgenomen in hoofdstuk 5.

Organisatie en management

De complexiteit en de omvang van het klimaatveranderingsonderzoek en de bijbehorende assessmentopdracht zijn de afgelopen twee decennia aanzienlijk toegenomen, evenals de verwachtingen die men van de assessments heeft. De managementstructuur van het IPCC is echter grotendeels ongewijzigd gebleven. Het management van het IPCC omvat het Panel zelf, dat beslissingen neemt over de structuur, de uitgangspunten, de procedures en het werkprogramma van het IPCC; het Bureau, dat door het Panel wordt gekozen en toezicht houdt op het assessmentwerk; en een klein Secretariaat, dat de werkzaamheden van het Panel en het Bureau ondersteunt. Het Panel neemt alle belangrijke beslissingen tijdens een jaarlijkse plenaire vergadering. Belangrijke beslissingen moeten echter vaker dan eenmaal per jaar worden genomen, en het Bureau heeft te beperkte bevoegdheden en vergadert niet vaak genoeg om in die lacune te voorzien.

Veel organisaties in de publieke en de private sector hebben dit probleem opgelost door een uitvoerend comité in te stellen. Ook het IPCC zou een uitvoerend comité moeten oprichten, dat door het Panel wordt gekozen en aan het Panel rapporteert. Dit uitvoerend comité zou zich onder meer moeten bezighouden met het goedkeuren van kleinere correcties in gepubliceerde rapporten, het goedkeuren van bescheiden wijzigingen in de reikwijdte van een lopende assessment, het waarborgen van een goede communicatie, en andere taken die het Panel specifiek aan het uitvoerend comité delegeert. Om snel te kunnen reageren, moet het uitvoerend comité relatief klein zijn en liefst niet meer dan 12 leden tellen. Het moet bestaan uit bepaalde IPCC-leidinggevenden en daarnaast uit personen uit de academische wereld, niet-gouvernementele organisaties en/of het bedrijfsleven die over relevante ervaring beschikken en geen banden hebben met het IPCC of zelfs met de klimaatwetenschap. Hun aanwezigheid zou goed zijn voor de geloofwaardigheid en onafhankelijkheid van het uitvoerend comité.

Aanbeveling: Het IPCC dient een uitvoerend comité op te richten dat in de tijd tussen twee plenaire vergaderingen namens het Panel kan handelen. Het comité moet bestaan uit de voorzitter van het IPCC, de co-voorzitters van de Werkgroepen, de senior medewerker van het Secretariaat en drie onafhankelijke leden, onder wie mensen van buiten de klimaatwetenschap. De leden worden gekozen door de Plenaire Vergadering en blijven aan totdat er een opvolger voor hen is.

Het Secretariaat helpt het Panel en het Bureau met het organiseren van vergaderingen, het communiceren met regeringen, het ondersteunen van reizen van wetenschappers uit ontwikkelingslanden, het beheren van het budget en de website van het IPCC en het coördineren van de publicatie van de rapporten en de publiciteit. Weliswaar is het aantal

medewerkers uitgebreid van vier naar tien, maar omdat het assessmentwerk steeds omvangrijker en ingewikkelder wordt, digitale technologieën zich verder ontwikkelen en er nieuwe eisen worden gesteld aan de communicatie (zie onder 'Communicatie'), moet het Secretariaat tegenwoordig over andere vaardigheden beschikken. Daarom moet er een uitvoerend directeur worden aangesteld om het Secretariaat te leiden, te zorgen dat de IPCC-protocollen worden gevolgd, contact te onderhouden met de co-voorzitters van de Werkgroepen en het woord te voeren namens het IPCC. Deze uitvoerend directeur, die dezelfde status krijgt als de co-voorzitters van de Werkgroepen, kan dan namens de voorzitter van het IPCC handelen. De uitvoerend directeur moet ook lid zijn van het uitvoerend comité.

Aanbeveling: Het IPCC dient een uitvoerend directeur te benoemen, die het Secretariaat gaat leiden en de dagelijkse gang van zaken gaat begeleiden. De zittingstermijn van deze senior wetenschapper moet zich beperken tot één assessmentperiode.

Het reviewproces

De kwaliteit van de rapporten wordt gewaarborgd door middel van peer reviews. Het IPCC hanteert een uitvoerig proces, dat twee formele peer reviews en één of meer informele reviews van de voorlopige tekst omvat. Het eerste volledige concept wordt formeel gereviewd door wetenschappelijke experts die zijn benoemd door regeringen, waarnemende organisaties en het IPCC-Bureau. De opmerkingen van deze reviewers worden door de hoofdauteurs verwerkt in een tweede concept, dat vervolgens nog eens door dezelfde experts en door overheidsfunctionarissen wordt gereviewd. Voor ieder hoofdstuk zijn er twee of meer 'review editors' die toezicht houden op het hele proces en ervoor zorgen dat er op de juiste manier met opmerkingen en met controversiële kwesties wordt omgegaan. De hoofdauteurs hebben echter het laatste woord over de inhoud van hun hoofdstuk.

De strakke planning van het revisieproces kan ertoe leiden dat de auteurs de opmerkingen van de reviewers niet altijd even zorgvuldig bekijken, zodat de kans bestaat dat er fouten in het conceptrapport blijven staan die gecorrigeerd hadden kunnen worden. In elk reviewproces zullen er altijd fouten over het hoofd worden gezien, maar het aantal fouten kan tot een minimum worden beperkt door de bestaande reviewprocedures beter na te leven. Met meer ondersteuning en een duidelijkere afbakening van hun taken en verantwoordelijkheden moeten de review editors hun toezichttaak beter kunnen uitoefenen.

Aanbeveling: Het IPCC dient de review editors aan te moedigen om hun autoriteit ten volle te benutten om ervoor te zorgen dat hun opmerkingen door de auteurs afdoende in overweging worden genomen en dat daadwerkelijke controverses een plaats krijgen in het rapport.

Bij de meest recente assessments hebben sommige regeringen het tweede concept voorgelegd aan nationale experts en andere belanghebbenden, waardoor het reviewproces veel opener werd. Hoewel een open review in principe kan leiden tot een beter rapport,

omdat er nog kritischer en vanuit een nog breder perspectief naar wordt gekeken, neemt ook het aantal opmerkingen sterk toe. De concepten van het vierde assessmentrapport leverden 90.000 opmerkingen op (gemiddeld een paar duizend per hoofdstuk), waardoor het voor de hoofdauteurs haast onmogelijk werd om weloverwogen en volledig op iedere opmerking te reageren. Met een gericht proces voor het verwerken van opmerkingen zou het mogelijk worden de belangrijkste punten goed af te handelen en tegelijkertijd de taak van de auteurs – die momenteel alle opmerkingen schriftelijk moeten afhandelen – te verlichten. Het beoogde gerichte proces houdt in dat de review editors een schriftelijk overzicht maken van de belangrijkste punten. Door alleen op deze punten en alle andere niet-redactionele opmerkingen schriftelijk te reageren, kunnen de hoofdauteurs zich op de hoofdzaken concentreren.

Aanbeveling: Het IPCC dient een gericht en efficiënter proces in te voeren om op de opmerkingen van reviewers te reageren. Zodra alle opmerkingen zijn ontvangen, moeten de review editors een schriftelijk overzicht maken van de belangrijkste punten die uit de review naar voren zijn gekomen. De auteurs moeten dan gedetailleerd schriftelijk reageren op de punten die de review editors als belangrijkste hebben aangemerkt, moeten kort reageren op alle niet-redactionele opmerkingen, maar hoeven niet schriftelijk te reageren op redactionele opmerkingen.

Het weergeven van onzekerheid

Onzekerheid wordt weergegeven en gecommuniceerd door te beschrijven hoeveel er bekend is over een onderwerp (d.w.z. kwaliteit en aard van het beschikbare bewijs) en hoe groot de kans is dat een bepaalde gebeurtenis zal plaatsvinden. Elke hoofdconclusie in de samenvattingen voor beleidsmakers gaat vergezeld van een beoordeling van de mate van onzekerheid. Bij de vierde assessment heeft elke Werkgroep een andere variant op de IPCC-richtlijnen voor het omschrijven van onzekerheid gehanteerd. Werkgroep I is hoofdzakelijk uitgegaan van een kwantitatieve waarschijnlijkheidsschaal (bijv. 'uitermate waarschijnlijk' betekent een kans van meer dan 95% dat een bepaalde gebeurtenis zich zal voordoen). Werkgroep II is hoofdzakelijk uitgegaan van een kwantitatieve betrouwbaarheidsschaal (d.w.z. 'hoge betrouwbaarheid' betekent een correctheidskans van 8 op 10). Werkgroep III heeft uitsluitend gewerkt met een kwalitatieve schaal voor de 'level of understanding' (waarbij inzicht wordt beschreven in termen van de hoeveelheid beschikbaar bewijs en de mate van overeenstemming onder experts). Deze 'level of understanding'-schaal is een handige manier om de aard, het aantal en de kwaliteit van studies over een bepaald onderwerp, en de mate van overeenstemming daartussen, te communiceren. Deze schaal zou door alle Werkgroepen moeten worden gebruikt, zoals overigens reeds was voorgesteld in de onzekerheidsrichtlijnen voor het vierde assessmentrapport.

Aanbeveling: Alle Werkgroepen dienen in hun samenvatting voor beleidsmakers en hun technische samenvatting de kwalitatieve 'level of understanding'-schaal te gebruiken, zoals reeds was voorgesteld in de onzekerheidsrichtlijnen van het IPCC voor het vierde assessmentrapport. Als aanvulling hierop kan eventueel een kwantitatieve waarschijnlijkheidsschaal worden gebruikt.

De samenvatting voor beleidsmakers van Werkgroep II heeft veel kritiek ge oogst omdat er diverse fouten in zijn gevonden en omdat de nadruk te veel zou liggen op de negatieve gevolgen van klimaatverandering. Deze problemen hangen deels samen met het feit dat de onzekerheidsrichtlijnen voor de vierde assessment niet goed zijn gevolgd, en deels met tekortkomingen in de richtlijnen zelf. De auteurs moesten voor alle conclusies nagaan hoeveel bewijs en hoeveel overeenstemming er was. Wanneer er veel overeenstemming en veel bewijs was, moesten ze een subjectieve waarschijnlijkheidsverdeling toepassen. Toch werden bepaalde beweringen waarvoor weinig bewijs bestond, door de auteurs als zeer betrouwbaar aangemerkt. Door vage beweringen te doen die moeilijk te weerleggen waren, konden de auteurs bovendien een 'hoge betrouwbaarheid' aan de beweringen toekennen. De samenvatting voor beleidsmakers van Werkgroep II bevat veel van dergelijke beweringen die onvoldoende door de literatuur worden ondersteund, niet in perspectief zijn geplaatst of niet duidelijk zijn verwoord. Wanneer beweringen helder zijn en door bewijs worden ondersteund (dus als kan worden aangegeven wanneer en onder welke klimaatomstandigheden de betreffende gebeurtenissen zullen optreden), moet de waarschijnlijkheidsschaal worden gebruikt.

Aanbeveling: Alleen wanneer er voldoende bewijs is, dient er een kwantificering (zoals in de waarschijnlijkheidsschaal) te worden gebruikt om de kans op duidelijk omschreven uitkomsten te omschrijven. Auteurs moeten aangeven op basis waarvan een bepaalde kans aan een uitkomst of gebeurtenis is toegekend (bijv. op basis van metingen, deskundigenoordelen en/of modellen).

Communicatie

Het communiceren van de resultaten van de IPCC-assessments is een uitdaging, enerzijds omdat de klimaatwetenschap en de beleidsmogelijkheden zo breed en complex zijn en anderzijds omdat er een toenemende behoefte bestaat om een groter publiek te bereiken dan alleen wetenschappers en regeringen. Een goed communicatiebeleid is des te urgenter geworden naar aanleiding van de recente kritiek op de trage en inadequate reactie van het IPCC op meldingen van fouten in het vierde assessmentrapport. Hiermee wordt nog eens onderstreept dat er behoefte is aan een afdeling Mediarelaties, zodat het IPCC snel en op de juiste toon kan reageren op kritische opmerkingen en bezwaren die onvermijdelijk zullen rijzen ten aanzien van een dergelijk omstreden onderwerp. Verder hebben IPCC-leidinggevenden het verwijt gekregen dat zij in het openbaar uitspraken hebben gedaan die zijn overgekomen als aanbeveling van een specifiek klimaatbeleid. Als het IPCC zijn objectiviteit verliest, zal dat zijn geloofwaardigheid zeker schaden. Er is dus behoefte aan een uitgebreide communicatiestrategie waarin vastligt wie namens het IPCC mag spreken en hoe kan worden gezorgd dat mededelingen binnen de grenzen van de rapporten en het mandaat van het IPCC blijven. De nieuwe manager Communicatie en Mediarelaties is bezig met het uitwerken van een communicatiestrategie, en de commissie dringt erop aan dat deze snel wordt afgerond.

Aanbeveling: Het IPCC dient een communicatiestrategie af te ronden en te implementeren die de nadruk legt op transparantie, snelle en doordachte reacties, en relevantie voor de belanghebbenden. Er moeten richtlijnen komen die aangeven

wie namens het IPCC mag spreken en hoe de organisatie het best wordt vertegenwoordigd.

Transparantie

Omdat er zo veel op het spel staat bij de beleidsvorming rond klimaatverandering en omdat het IPCC de taak heeft beleidsrelevante informatie te leveren, valt te verwachten dat de rapporten van het IPCC altijd kritisch bekeken zullen worden. Daarom is het essentieel dat de gehanteerde processen en procedures voor de totstandkoming van de assessmentrapporten zo transparant mogelijk zijn. Uit uitgebreide mondelinge en schriftelijke informatie die de commissie heeft verzameld, blijkt dat diverse fasen van het assessmentproces slecht worden begrepen, ook door veel wetenschappers en overheidsfunctionarissen die erbij betrokken zijn. De belangrijkste knelpunten zijn het ontbreken van criteria voor het selecteren van de deelnemers aan het assessmentproces en het ontbreken van documentatie voor het selecteren van de wetenschappelijke en technische informatie die moet worden geëvalueerd. De commissie adviseert het IPCC om criteria vast te stellen voor het selecteren van deelnemers aan de scoping-bijeenkomst, waar voorlopige beslissingen worden genomen over de reikwijdte en opzet van de assessmentrapporten; voor het selecteren van de voorzitter van het IPCC, de co-voorzitters van de Werkgroepen en andere leden van het Bureau; en voor het selecteren van de auteurs van de assessmentrapporten. Verder adviseert de commissie de hoofdauteurs om vast te leggen dat zij alle weloverwogen meningen in aanmerking hebben genomen – ook die welke niet terug te vinden zijn in het rapport.

Als de bovenstaande aanbevelingen in hun geheel worden overgenomen, zal dit een fundamentele wijziging van de managementstructuur van het IPCC tot gevolg hebben en zal het IPCC in de toekomst beter in staat zijn om gezaghebbende assessments uit te voeren. Maar hoe goed het assessmentproces ook is georganiseerd, de kwaliteit van de resultaten hangt uiteindelijk af van de kwaliteit van de leidinggevenden op alle niveaus. Voorwaarden om aan de strengste normen te blijven voldoen en daadwerkelijk gezaghebbende assessmentrapporten te blijven publiceren, zijn de energie en kennis van een grote groep gerenommeerde wetenschappers en de motivatie en betrokkenheid van overheidsfunctionarissen. Verder moet het IPCC creatiever nadenken over mogelijkheden voor flexibiliteit in de aard en de structuur van de assessments, zoals het aantal Werkgroepen, hun opdracht en de timing van de rapporten. Door bijvoorbeeld de assessment van de regionale impacts ruim na de assessment van de sectorale impacts te publiceren, zou er aanzienlijk minder druk komen te liggen op de kleine groep mensen die bij beide assessments is betrokken. Een andere mogelijkheid zou zijn om het rapport van Werkgroep I een of twee jaar eerder te publiceren dan de rapporten van de andere Werkgroepen. Hoewel dit soort kwesties vanzelf aan de orde komen tijdens het scoping-proces, is de tot dusver gehanteerde aanpak misschien niet het beste model voor toekomstige assessments.